

REFERAT Helseutvalget 2019-2023 d. 10-12-2019

Mødedato Tirsdag d. 10. december 2019 kl. 14:00

Mødested Mtr. Else Marie Jakobsen, u.etg Rådhuskvartalet

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av helseutvalgets protokoll av 19.11.19.....	3
Møtedokumenter.....	5
Forslag til møteplan og politikeropplæring for helseutvalget våren 2020.....	12
Nominasjon av medlem til jury for frivillighetsprisen fra Helseutvalget.....	14
Beredskapsplan med justeringer for Helse og mestring 2020.....	16
Tjenestebeskrivelser for tjenester som skal tildeles av Forvaltning og koordinering.....	20
Lokal forskrift; Forskrift om tildeling av langtidsopphold eller tilsvarende botilbud særskilt tilrettel	23
Godtgjøring til representanter med møte- og talerett i politiske utvalg.....	29
Dialogmøter med formannskapet.....	33

Punkt 9/19: Godkjenning av helseutvalgets protokoll av 19.11.19

Bilag

Protokoll Helseutvalget 19.11.2019

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2019000013
Saksbehandler Maren Svenning

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Helseutvalget	10.12.2019	9/19

GODKJENNING AV HELSEUTVALGETS PROTOKOLL AV 19.11.19

HELSEUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 10.12.2019 SAK 9/19

Helseutvalgets vedtak:

Helseutvalget godkjenner helseutvalgets protokoll av 19.11.19
(Enst.)

10.12.2019

Punkt 2019000013-17: Møtedokumenter

Bilag

Samlet presentasjon HM 19.11 og 10.12

10. desember Presentasjon til helseutvalget-Vold og trusler ved omsorgsentre

10.desember Nattjenesten - orientering

Komplett innkalling: Helseutvalget (10.12.2019)

Saksliste Helseutvalget 10.12.2019

PROTOKOLL HELSEUTVALGET

Dato: 10.12.2019
Sted: Mtr. Else Marie Jakobsen, u.etg Rådhuskvartalet
Behandlede saker: 9/19 - 16/19
Møtets varighet: Kl. 14.00 til 19.00
Møteleder: Leder i utvalg Anja Ninasdatter Abusland (SP)

Til stede:

Anja Ninasdatter Abusland (SP)
Ellen Rudnes (Rødt)
Eirik Dåstøl Langeland (AP)
Mohamed Dalmar Shirwac (AP)
Paul Magne Lunde (AP)
Espen Saga (H)
Jorun Anita Sindland Dietrichson (H)
Sigrun Sæther (KRF)
Vidar Sveinung Kleppe (DEM)
Kari Berthelsen (PP)
Annette Skeie Jakobsen (TVP)

Varaoppmøte:

for Rasha Abdallah (SV)

Til stede fra administrasjonen:

Direktør helse og mestring, Brede Skaalerud
Direktør kultur og innbyggerdialog Torbjørn Urfjell
Ass. direktør helse og mestring, Janne B. Brunborg
Kommunalsjef forvaltning og koordinering helse og mestring Lisbeth Bergstøl
Kommunalsjef livsmestring Inger Ingebretsen
Kommunalsjef helsefremming og inkludering Tone Kylland
Kommunalsjef hjemmetjenester og rehabilitering Mette B. Nilsen
Kommunalsjef omsorgssenter Anne Sofie Hellebø
Kommunalsjef NAV Heidy Døsvik
Teamleder strategi og planarbeid Hilde Engenes
Teamleder virksomhetsstyring og driftsstøtte Ellen Torgersen
Utvalgssekretær Maren Svenning

Dessuten møtte:

HTV Fagforbundet Bodil Torsvik
HTV NSF Cathrine Kaarikstad

9/19 Helseutvalgssak:
Godkjenning av helseutvalgets protokoll av 19.11.19
(ark.nr. 2019000013)

Helseutvalgets vedtak:

Helseutvalget godkjenner helseutvalgets protokoll av 19.11.19
(Enst.)

10/19 Helseutvalgssak:
Forslag til møteplan og politikeropplæring for helseutvalget våren 2020
(ark.nr. 2019000013)

Helseutvalgets vedtak:

Helseutvalget vedtar forslag til møteplan for våren 2020.
(Enst.)

11/19 Helseutvalgssak:
Nominasjon av medlem til jury for frivillighetsprisen fra Helseutvalget
(ark.nr. 2019000114)

Helseutvalgets vedtak:

For perioden 2019-23 nomineres Annette Skeie Jakobsen (TVP) og Vidar Kleppe (DEM) som helseutvalgets jurymedlemmer for frivillighetsprisen.
(Enst.)

Forslag:

Repr. Vidar Kleppe (DEM) fremmet følgende forslag:
«Annette Skeie Jakobsen (TVP)»

Repr. Sigrun Sæther (KRF) fremmet følgende forslag:
«Sigrun Sæther (KRF)»

Repr. Espen Saga (H) fremmet følgende forslag:
«1. Anita Dietrichson (H)
2. Vidar Kleppe (KRF)»

Voteringer:

Ved votering ble Annette Skeie Jakobsen (TVP) og Vidar Kleppe (DEM) enstemmig vedtatt. De andre forslagene ble ikke votert over.

12/19 Helseutvalgssak:
Beredskapsplan med justeringer for Helse og mestring 2020
(ark.nr. 2019000186)

Helseutvalgets vedtak:

Helseutvalget godkjenner beredskapsplan for helse og mestring.
(Enst.)

13/19 Helsutvalgssak:
Tjenestebeskrivelser for tjenester som skal tildeles av Forvaltning og koordinering
(ark.nr. 2019000188)

Helseutvalgets innstilling:

Helseutvalget godkjenner de fremlagte forslagene til tjenestebeskrivelser gjeldende fra 01.01.2020 med følgende endringer:
(Enst.)

Bytte ordet «avhengig» av hjelp til «behov for hjelp».
Fjerne «under 67» under tjenestebeskrivelsen.
(Enst.)

Helseutvalget ber om sak som belyser økonomiske konsekvenser av å øke hyppigheten på rengjøring.
(Enst.)

Forslag:

Repr. Ellen Rudnes (RØDT) fremmet følgende endringsforslag til tjenestebeskrivelsen for rus og psykisk helse:
«Bytte ut ordet «avhengig» av hjelp til «behov for hjelp».»

Repr. Ellen Rudnes (RØDT) fremmet følgende tilleggsforslag:
«Helseutvalget ber om sak som belyser økonomiske konsekvenser av å øke hyppigheten på rengjøring.»

Repr. Espen Saga (H) fremmet følgende endringsforslag til tjenestebeskrivelsen for BPA:
«Fjerne «under 67» under tjenestebeskrivelsen»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.
Repr. Ellen Rudnes (RØDT) sitt endringsforslag ble enstemmig vedtatt.
Repr. Espen Saga (H) sitt endringsforslag ble enstemmig vedtatt.
Repr. Ellen Rudnes (RØDT) sitt tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

14/19 Bystyresak:
Lokal forskrift; Forskrift om tildeling av langtidsopphold eller tilsvarende botilbud særskilt tilrettelagt for heldøgntjenester
(ark.nr. 2019000187)

Helseutvalgets innstilling:

Bystyret vedtar «Forskrift for Kristiansand kommune om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester m.m. jfr. LOV 2011-06-24-30 § 3-2a, gjeldende fra 01.01.2020»

Dersom det er ønskelig fra søker skal det så langt det er mulig tildeles langtidsopphold i sitt nærområde.
(8/3)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

«Bystyret vedtar «Forskrift for Kristiansand kommune om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester m.m. jfr. LOV 2011-06-24-30 § 3-2a, gjeldende fra 01.01.2020»

Repr. Anja Abusland (SP) fremmet følgende tilleggsforslag til §7:
«Dersom det er ønskelig fra søker skal det så langt det er mulig tildeles langtidsopphold i sitt nærområde.»

Repr. Vidar Kleppe (DEM) fremmet følgende endringsforslag til §7:
«Personer i Kristiansand, Søgne og Songdalen som har behov for tildeling av langtidsopphold eller tilsvarende botilbud særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester skal etter eget ønske tilbys det i forhold til gamle kommunegrenser.»

H fremmet følgende endringsforslag til §7:
«Fjerne «skal så langt som mulig» »

Voteringer:

Voteringsrekkefølgen ble satt ut fra det mest ytterliggående.

Repr. Vidar Kleppe (DEM) sitt endringsforslag falt med 2 mot 9 stemmer (DEM, PP)

Kommunedirektørens innstilling med repr. Anja Abusland sitt forslag til vedtak ble vedtatt med 8 mot 3 stemmer. (DEM, H)

H endringsforslag falt.

15/19

Bystyresak:

Godtgjøring til representanter med møte- og talerett i politiske utvalg
(ark.nr. 2019000185)

Helseutvalgets innstilling:

1. Representanter utpekt av representative råd til å møte i folkevalgte organ med møte- og talerett godtgjøres med kr 300 per møte.
2. Reglement for godtgjøring og velferdsgoder for folkevalgte § 10, tredje ledd endres til:
Representanter for råd, organisasjoner eller grupper som tiltrer folkevalgt organ med møte- og talerett kan fremme krav om 300 kroner i møtegodtgjørelse per møte.

(7/4)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

- «1. Representanter utpekt av representative råd til å møte i folkevalgte organ med møte- og talerett godtgjøres med kr 300 per møte.
2. Reglement for godtgjøring og velferdsgoder for folkevalgte § 10, tredje ledd endres til:
Representanter for råd, organisasjoner eller grupper som tiltrer folkevalgt organ med møte- og talerett kan fremme krav om 300 kroner i møtegodtgjørelse per møte.»

Repr. Vidar Kleppe (DEM) fremmet følgende endringsforslag:
«Møtegodtgjørelsen settes til 1000 kroner.

Repr. Sigrun Sæther (KRF) fremmet følgende endringsforslag:

«Møtegodtgjørelse settes til 500 kroner.»

Voteringer:

Det ble votert over ønsket endring til innstillingen.

Ved votering ble kommunedirektørens innstilling vedtatt med 7 mot 4 stemmer (KRF, DEM, PP, TVP)

Repr. Vidar Kleppe (DEM) og repr. Sigrun Sæther (KRF) sine endringsforslag ble ikke votert over.

Bystyresak:

16/19 Dialogmøter med formannskapet

(ark.nr. 2019000153)

Helseutvalgets innstilling:

1. Formannskapet gjennomfører en 3-årig forsøksordning med dialogmøter i Søgne og Songdalen samt områdene Vågsbygd og Randesund.
2. Formannskapet slutter seg til kommunedirektørens forslag til gjennomføring som omtalt i saken.
3. Administrasjonen gis fullmakt til å justere på aktivitetene innenfor oppleggets intensjoner.
4. Forsøket evalueres innen utgangen av 2022.
(Enst.)

Eventuelt

Leder Anja N. Abusland (SP) informerte om møte i helseutvalget 28. januar og opplæring 28. – 29. januar på Fevik hotell. Utvalget vedtok å også invitere 1. varamedlemmer fra alle gruppene. Invitasjon og detaljer kommer på nyåret.

Repr. Vidar Kleppe (DEM) stilte spørsmål vedrørende streaming av hovedutvalgsmøter. Leder av utvalget besvarte spørsmålet.

Repr. Annette Skeie Jacobsen (TVP) stilte spørsmål vedrørende tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse på rutebilstasjonen. Direktøren besvarte spørsmålet.

Repr. Sigrun Sæther (KRF) stilte spørsmål vedrørende «Åpent hus» i Søgne og språkopplæring for innvandrerkvinner. Spørsmålet ble besvart av administrasjonen.

Direktør Helse og mestring orienterte om tilsynet ved Prestehøia omsorgssenter. Det blir fremlagt en rapport om tilsynet i neste møte i helseutvalget.

Svar på spørsmål fra Espen Saga vedrørende uønskede hendelser med vold og trusler i omsorgssentre i Kristiansand kommune i 2019

ved Kommunalsjef omsorgssenter Anne Sofie Hellebø

Orientering om nattjenester i Kristiansand kommune

ved Kommunalsjef hjemmetjenester og rehabilitering Mette B. Nilsen

Orienteringer om området Helse- og mestring – Kommunalsjefsområdene

Livsmestring

Kommunalsjef livsmestring Inger Ingebretsen

Hjemmetjenester og rehabilitering

ved Kommunalsjef hjemmetjenester og rehabilitering Mette B. Nilsen

Forvaltning og koordinering

ved Kommunalsjef forvaltning og koordinering helse og mestring Lisbeth Bergstøl

Møtet hevet.

Punkt 10/19: Forslag til møteplan og politikeropplæring for helseutvalget våren 2020

Dato 3. desember 2019
 Saksnr.: 2019000013-11
 Saksbehandler Ellen Torgersen
 Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang
 Helseutvalget

Møtedato
 10.12.2019

Forslag til møteplan og politikeropplæring for helseutvalget våren 2020

Administrasjonen vil etter innspill fra helseutvalget i januarmøtet fremlegge et årshjul med temadelen for møtene.

Møtet starter kl. 14.00 med temadel. Det er satt en makstid for møtene til kl. 19.00.

Møteplanen er koordinert i forhold til andre utvalg samt arbeid med års- og tertialrapportering og økonomiplan.

Forslag til møtedatoer

Ordinære møter:	Politikeropplæring:	Legatstyremøte:
28. januar	28.-29. Januar	
25. februar		
24. mars		
28. april		28. april
12. mai		
2. juni		
16.juni		

Forslag til vedtak

Helseutvalget vedtar forslag til møteplan for våren 2020.

Brede Skaalerud
 Direktør helse og mestring

Ellen Torgersen
 Rådgiver

Punkt 11/19: Nominasjon av medlem til jury for frivillighetsprisen fra Helseutvalget

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2019000114
Saksbehandler Maren Svenning

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Helseutvalget	10.12.2019	11/19

NOMINASJON AV MEDLEM TIL JURY FOR FRIVILLIGHETSPRISEN FRA HELSEUTVALGET

HELSEUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 19.11.2019 SAK 11/19

Helseutvalgets vedtak:

For perioden 2019-23 nomineres Annette Skeie Jakobsen (TVP) og Vidar Kleppe (DEM) som helseutvalgets jurymedlemmer for frivillighetsprisen. (Enst.)

Forslag:

Vidar Kleppe (DEM) fremmet følgende forslag:
«Annette Skeie Jakobsen (TVP)»

Sigrun Sæther (KRF) fremmet følgende forslag:
«Sigrun Sæther (KRF)»

Espen Saga (H) fremmet følgende forslag:
«1. Anita Dietrichson (H)
2. Vidar Kleppe (KRF)»

Voteringer:

Ved votering ble Annette Skeie Jakobsen (TVP) og Vidar Kleppe (DEM) enstemmig vedtatt. De andre forslagene ble ikke votert over.

10.12.2019

Punkt 12/19: Beredskapsplan med justeringer for Helse og mestring 2020

Bilag

Beredskapsplan HM helseutvalget 101219

Dato 29. november 2019
Saksnr.: 2019000186-1
Saksbehandler Per Vassbotn
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang
Helseutvalget

Møtedato
10.12.2019

Beredskapsplan med justeringer for Helse og mestring 2020

Sammendrag

I forbindelse med kommunesammenslåingen er det utarbeidet beredskapsplan for området helse og mestring. Planen henger sammen med plan for overordnet krisehåndtering i Kristiansand kommune.

Beredskapsplanen inneholder deler som gjelder for hele Kristiansand kommunes organisasjon, mens deler av den er spesielt aktuelt for helse og mestring og som utgjør helse- og mestring sin plan på områdenivå.

Noen kommunalsjefsområder har et spesielt ansvar og oppgaver i planen, dette angis der det er aktuelt i tiltakskort.

Tidligere beredskapsplan for helse- og sosialsektoren i «gamle» Kristiansand kommune er benyttet som utgangspunkt for planen, med nødvendige tilpasninger til ny kommune. Planen har vært gjeldende i mange år og har vært gjenstand for flere revisjoner. Den har også vært brukt i forbindelse med flere skarpe hendelser hvor planen har vist seg å fungere godt i krisesituasjoner.

Forslag til vedtak

Helseutvalget godkjenner beredskapsplan for helse og mestring.

Brede Skålerud
Direktør for helse og mestring

Per Vassbotn
Rådgiver

Vedlegg:
Beredskapsplan HM helseutvalget 101219

Bakgrunn for saken

I forbindelse med kommunesammenslåingen er det utarbeidet beredskapsplan for området helse og mestring. Planen henger sammen med plan for overordnet krisehåndtering i Kristiansand kommune.

Beredskapsplanen inneholder deler som gjelder for hele Kristiansand kommunes organisasjon, mens deler av den er spesielt aktuelt for helse og mestring og som utgjør helse- og mestring sin plan på områdenivå.

Noen kommunalsjefsområder har et spesielt ansvar og oppgaver i planen, dette angis der det er aktuelt i tiltakskort.

Aktuell situasjon:

Tidligere beredskapsplan for helse- og sosialsektoren i «gamle» Kristiansand kommune er benyttet som utgangspunkt for planen, med nødvendige tilpasninger til ny kommune. Bakgrunnen for dette er at planen har vært gjeldende i mange år og har vært gjenstand for flere revisjoner. Den har også vært brukt i forbindelse med flere skarpe hendelser hvor planen har vist seg å fungere godt i krisesituasjoner. Med disse erfaringene mener man at utgangspunktet for den nye planen er bra.

Beredskapsplanen er ikke statisk. Den vil hele tiden være gjenstand for evaluering og påfølgende endringer. I tråd med administrativ delegasjon godkjennes mindre endringer av direktøren, men større endringer skal godkjennes av Helseutvalget.

Beredskapsarbeidet er organisert på følgende måte:

Kriseledelsen i kommunen: Kommunedirektør, direktører og beredskapssjef

Arbeidsutvalg for kriseledelsen: består av representanter fra hvert område

Område helse og mestring: Direktør, kommunalsjefer, beredskapskoordinator

Direktøren har det overordnede ansvaret for beredskapsarbeidet i sektoren. Kommunalsjefene er ansvarlige for beredskapsarbeidet i sine respektive kommunalsjefområder.

Det er opprettet beredskapskoordinatorfunksjon i direktørens stab. Hensikten med denne funksjonen er følgende:

- Beredskapskoordinator er helse og mestring sin representant i kommunens arbeidsutvalg for krisehåndtering.
- Beredskapskoordinator varsles alltid ved kriser og bistår berørt kommunalsjefsområde/enhet om nødvendig.
- Beredskapskoordinatoren bistår med koordinering mellom kommunalsjefområdene, samt opp mot eksterne aktører.
- Beredskapskoordinatoren sørger for nødvendig beredskapsplanlegging.

Helse og mestring beredskapsgruppe:

Beredskapsgruppen ledes av beredskapskoordinator.

- Beredskapskoordinatoren har en kontaktperson i hver kommunalsjefområde, som inngår i helse og mestrings beredskapsgruppe.
- Helse og mestrings beredskapsgruppe bistår under håndtering av kriser ved behov. Deltagere i gruppen er da ledere og representanter fra berørte tjenester i den aktuelle situasjon.

- I en krise vil det være situasjonsbestemt hvem som innkalles fra kommunalområdene.

Forslag til ny plan ble drøftet i helse og mestrings beredskapsgruppe etter at ny organisasjonsstruktur ble vedtatt. Representanter fra de tre tidligere kommunene deltok. Forslag til ny plan ble videre fremlagt for helse og mestringsdirektørens ledergruppe.

Beredskapsplanen er ikke statisk, men vil være gjenstand for endring og forbedring basert på erfaringer med ny kommune eller som følge av evaluering etter hendelser.

Beredskapsplanen må være godkjent og skal være operativ fra 01.01.2020.

Konklusjon:

Beredskapsplanen for Helse og mestring er oppdatert i tråd med ny organisasjon. Planen legges fram for Helseutvalget til godkjenning.

Punkt 13/19: Tjenestebeskrivelser for tjenester som skal tildeles av Forvaltning og koordinering

Bilag

K3 tj.beskr BOLIG MED BEMANNING

K3 tj.beskr LANGTIDSPLASS I INSTITUSJON

K3 tj.beskr BPA - Brukerstyrt personlig assistanse

K3 tj.beskr DAG- og AKTIVITETSTILBUD

K3 tj.beskr Helsetjeneste - PSYKISK HELSEHJELP

K3 tj.beskr HELSETJENESTE I HJEMMET - Hjemmesykepleie

K3 tj.beskr KOORDINATOR OG INDIVIDUELL PLAN

K3 tj.beskr KORTTIDSOPPHOLD - Rehabilitering i institusjon

K3 tj.beskr KORTTIDSOPPHOLD - Tidsavgrenset opphold i institusjon

K3 tj.beskr NØDVENDIG PÅRØRENDESTØTTE - Avlastning

K3 tj.beskr NØDVENDIG PÅRØRENDESTØTTE - Omsorgsstonad

K3 tj.beskr NØDVENDIG PÅRØRENDESTØTTE - Veiledning og opplæring

K3 tj.beskr PERSONLIG ASSISTANSE

K3 tj.beskr PRAKTISK BISTAND - daglige gjøremål - Hjemmehjelp

K3 tj.beskr PRAKTISK BISTAND - Opplæring

K3 tj.beskr REHABILITERING utenfor institusjon

K3 tj.beskr STØTTEKONTAKT

K3 tj.beskr VELFERDSTEKNOLOGI

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2019000188
Saksbehandler Maren Svenning

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Helseutvalget	10.12.2019	13/19

TJENESTEBESKRIVELSER FOR TJENESTER SOM SKAL TILDELES AV FORVALTNING OG KOORDINERING

HELSEUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 10.12.2019 SAK 13/19

Helseutvalgets innstilling:

Helseutvalget godkjenner de fremlagte forslagene til tjenestebeskrivelser gjeldende fra 01.01.2020 med følgende endringer:
(Enst.)

Bytte ordet «avhengig» av hjelp til «behov for hjelp».
Fjerne «under 67» under tjenestebeskrivelsen.
(Enst.)

Helseutvalget ber om sak som belyser økonomiske konsekvenser av å øke hyppigheten på rengjøring.
(Enst.)

Forslag:

Repr. Ellen Rudnes (RØDT) fremmet følgende endringsforslag til tjenestebeskrivelsen for rus og psykisk helse:
«Bytte ut ordet «avhengig» av hjelp til «behov for hjelp».»

Repr. Ellen Rudnes (RØDT) fremmet følgende tilleggsforslag:
«Helseutvalget ber om sak som belyser økonomiske konsekvenser av å øke hyppigheten på rengjøring.»

Repr. Espen Saga (H) fremmet følgende endringsforslag til tjenestebeskrivelsen for BPA:
«Fjerne «under 67» under tjenestebeskrivelsen»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.
Repr. Ellen Rudnes (RØDT) sitt endringsforslag ble enstemmig vedtatt.
Repr. Espen Saga (H) sitt endringsforslag ble enstemmig vedtatt.
Repr. Ellen Rudnes (RØDT) sitt tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

10.12.2019

Punkt 14/19: Lokal forskrift; Forskrift om tildeling av langtidsopphold eller tilsvarende botilbud særskilt tilrettelagt for heldøgntjenester

Bilag

Vedtak Form, 22012020, Sak 4/20, Lokal forskrift; Forskrift om tildeling av langtidsopphold eller tilsvarende botilbud særskilt tilrettelagt for heldøgntjenester

Vedtak byst, 29012020, Sak 6_20, Lokal forskrift; Forskrift om tildeling av langt

Forslag til «Forskrift for Kristiansand kommune om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester m.m. jfr. LOV 2011-06-24-30 § 3-2a»

Høringsbrevet datert 02.09.19

Forslaget til forskrift som ble sendt til høring

Høringsinnspillene fra Søgne eldreråd 23.09.19

Demensforeningen i Kristiansand 31.10.19

Arena for drøfting 17.10.19

Fylkesmannen i Agder 31.10.19

Dato 3. desember 2019
Saksnr.: 2019000187-1
Saksbehandler Lisbeth Bergstøl
Godkjent av Camilla Dunsæd

Saksgang

Helseutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

10.12.2019
15.01.2020
29.01.2020

Lokal forskrift; Forskrift om tildeling av langtidsopphold eller tilsvarende botilbud særskilt tilrettelagt for heldøgntjenester

Sammendrag

Kommunene Songdalen, Søgne og Kristiansand har hatt egen lokal forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem i tråd med § 3-2 a i helse- og omsorgstjenesteloven. Dette ble innført som et krav til alle kommuner ved endring i helse- og omsorgstjenesteloven i 2017.

I forbindelse med kommunesammenslåing ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra forvaltning i alle tre kommuner. Gruppen fikk i oppdrag å gjennomgå dagens kommunale forskrifter for å få på plass en lokal forskrift i ny kommune.

Forslaget til forskrift bygger på de 3 forskriftene som har vært gjeldende i tidligere kommuner. Arbeidsgruppen har hatt som mål å gjøre den lokale forskriften så enkel og brukervennlig som mulig.

Forslag til høringsprosess knyttet til lokal forskrift ble behandlet i fellesnemda 27.08.19 (sak 81/19). Fellesnemda fattet vedtak om å sende forslag til lokal forskrift på høring med høringsfrist 1 november 2019.

Det kom inn fire høringsinnspill som er tatt hensyn til og innarbeidet i utkast til lokal forskrift som framlegges til politisk behandling. Innspillene og hvordan disse er bearbeidet fremgår av saken.

Forslag til vedtak

Bystyret vedtar «Forskrift for Kristiansand kommune om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester m.m. jfr. LOV 2011-06-24-30 § 3-2a, gjeldende fra 01.01.2020»

Vedlegg:

Forslag til «Forskrift for Kristiansand kommune om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester m.m. jfr. LOV 2011-06-24-30 § 3-2a».

Høringsbrevet datert 02.09.19.

Forslaget til forskrift som ble sendt til høring.

Høringsinnspillene fra Søgne eldreråd 23.09.19.

Demensforeningen i Kristiansand 31.10.19.
Arena for drøfting 17.10.19.
Fylkesmannen i Agder 31.10.19.

Bakgrunn for saken

Kommunene Songdalen, Søgne og Kristiansand har hatt egen lokal forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem i tråd med § 3-2 a i helse- og omsorgstjenesteloven. Dette ble innført som et krav til alle kommuner ved endring i helse- og omsorgstjenesteloven i 2017.

I forbindelse med kommunesammenslåing ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra forvaltning i alle tre kommuner. Gruppen fikk i oppdrag å gjennomgå dagens kommunale forskrifter for å få på plass en lokal forskrift i ny kommune. Det er lagt vekt på en enkel og forståelig forskrift.

Lovgrunnlag

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e. omhandler rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

Videre regulerer Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a. kommunens ansvar for tilbud om opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

I følge § 3-2 a skal kommunen «.. tilby opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Kommunen skal gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.»

Endringer og vurderinger:

Endringene fra Søgne og Songdalens tidligere forskrifter handler i hovedsak om forenkling av forskriften og at de momenter som dekkes av andre og mer generelle regler er tatt ut.

Dette gjelder for eksempel regler om egenbetaling for opphold / betaling av leie for bolig, noen definisjoner av begreper (som sykehjem, vurderingsmomenter og vurderingsliste). En mer omfattende beskrivelse av saksutredningsprosessen er ikke tatt med i denne nye forskriften da dette dekkes av generelle retningslinjer for all saksutredning. Det er beskrevet i § 7 i forslaget til ny forskrift at «De ordinære saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven og pasient- og brukerrettighetsloven kommer til anvendelse»

Dette forslaget til ny forskrift viser kriterier og momenter som skal inngå ved vurdering av behov for sykehjems plass og botilbud tilrettelagt for heldøgns tjenester. Det vil være sentral informasjon for aktuelle søkere / brukere.

Forskriften skal også beskrive kommunens ansvar for å følge med på omfang av søkere som nærmer seg dette omsorgstjenestenivået. (Vurderingsliste/ venteliste) Det er også nyttig for helse- omsorgstjenesten å ha oversikt over dette i sin planlegging av tjenestetilbudene.

Søgne, Songdalen og Kristiansand har de siste årene i praksis ikke hatt ventelister. De som ikke kan få forsvarlig hjelp på annen måte har fått innvilget plass i institusjon eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Dersom noen må vente blir de ivaretatt med økt helse- og omsorgstilbud i hjemmet eller ved opphold på korttids plass.

Hovedtrekk i forskriften:

Formålet er å sikre forsvarlige helse- og omsorgstjenester til de som har rett på dette etter helse- og omsorgstjenesteloven. (Forskriftens § 1)

Forskriften angir momenter som skal vurderes forut for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. (§ 4)

Forskriften angir at brukere har rett til langtidsplass eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester (§ 4)

Forskriften angir at de som oppfyller kriteriene for langtidsplass eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, skal settes på venteliste dersom det etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering kan gis annen faglig forsvarlig helse- og omsorgshjelp i påvente av langtidsplass. (§ 6)

Søkere som etter vedtak står på kommunes venteliste har ikke automatisk krav på langtidsplass. De har heller ikke fortrinnsrett til langtidsopphold foran andre pasienter og brukere. Ledig plass tildeles den søker som har størst behov. (§ 6)

Kommunen skal holde oversikt over brukere som står på ventelisten og jevnlig vurdere deres behov for tjenester. (§ 7)

Høring:

Det ble sendt ut høringsbrev datert 02.09.19 med adressater for høringen og frist til 01.11.19 med å komme med innspill til forslaget til forskrift. Ved fristens utløp var det mottatt 4 høringsinnspill.

1. Fra Søgne eldreråd

Søgne eldreråd foreslår tilføyelse til forskriftens § 4 siste ledd – Kriterier for rett til langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

«Ved vurdering av de overnevnte punkter skal brukermedvirkning gjennomføres i samsvar med kapittel 3 i pasient og brukerrettighetsloven»

Administrasjonens vurdering

Administrasjonen har vurdert dette og tatt inn tilsvarende henvisning til brukermedvirkningskravet. Kravet til brukermedvirkning er tatt inn i flere aktuelle lover så administrasjonen foreslår derfor at det i stedet vises til «gjeldende lovverk».

2. Fra Kristiansand demensforening er mottatt følgende høringsinnspill.

Under § 6 Venteliste foreslås:

«Ved ledig langtidsplass skal bruker med størst hjelpebehov prioriteres, og hensyn til pårørendes situasjon vektlegges når det gjelder personer med demens.

Under § 7 Oppfølging av pasienter og brukere på venteliste foreslås:

Kommunen skal holde oversikt over brukere som står på ventelisten og jevnlig vurdere deres behov for tjenester. Her bør en være spesielt oppmerksom på at personer med demens ofte vil bortforklare og bagatellisere sine problemer og at pårørende ofte får det svært vanskelig.

Administrasjonens vurdering

Administrasjonen har vurdert disse forslagene. Momentene som det her pekes på mener administrasjonen ivaretas og dekkes gjennom den nødvendige brukermedvirkningen (nå presisert i eget avsnitt § 4) og gjennom punkt 6 i § 4.

Kristiansand demensforening forslår også et eget punkt slik:

Brukere skal, så langt det er mulig, tildeles langtidsopphold i sitt nærområde.

Administrasjonen har på bakgrunn av dette tatt inn følgende ny tekst under § 8

Saksbehandling og klage

«Det skal så langt som mulig tas hensyn til søker og pårørendes ønsker om hvor plass skal tildeles.»

Administrasjonens forslag knytter dermed tilbud om plass opp til søker og pårørendes ønsker i stedet for opp mot tidligere nærområde. Det kan tenkes at noen har preferanser som kan gå ut over tidligere nærområde. Denne formuleringen mener administrasjonen derfor også ivaretar brukermedvirkningen på en god måte.

3. Arena for drøfting har følgende høringsinnspill:

- Generelt er det et tungt språk i forskriften og den er vanskelig å forstå for folk som ikke kjenner praksisen fra før. Forskriften må språkvaskes i tråd med målsetningen om klart språk. Blant annet må setninger forkortes, og deles opp slik at budskapet kommer tydeligere fram. Det må legges vekt på at forskriften skal forstås av brukere/pårørende.

- I § 5, hvor det er oppgitt tildelingskriterier for skjermet enhet, er det uklart om ett, flere eller alle kriteriene skal være oppfylt for at plass på skjermet enhet skal være aktuelt.

- Det er ikke samsvar mellom § 6 og § 8. I § 8 vises det til at *dersom pasienter eller brukers rett på sykehjemsplass eller tilsvarende bolig ikke kan innfris grunnet mangel på ledig plass eller bolig jf. § 6, skal det fattes vedtak om å sette på venteliste*. I § 6 står det *Brukere som oppfyller kriteriene for langtidsplass, men som med forsvarlig helsehjelp kan ha et annet tjenestetilbud i påvente av langtidsopphold, skal få tilbud om å settes på venteliste*. Det er ikke presisert i § 6 at plass på venteliste er knyttet til mangel på ledig plass, slik henvisningen i § 8 viser til.

Administrasjonens vurdering

Administrasjonen har gjennomgått hele forskriften på nytt med tanke på forenkling og et klarere språk. Det er for eksempel tatt inn i § 1 en forkortelse for den lange tittelen (heretter kalt langtidsopphold). Dette har forkortet og forenklet lesbarheten i resten av forskriften.

Administrasjonen har valgt å ta ut § 5 fra forskriften da det er kommet innspill på at et skille med skjermet enhet ikke lenger er hensiktsmessig. Viser til punkt 5 under.

Ad. Misforhold mellom § 6 og § 8

Administrasjonen har gjennomgått formuleringene og endret de slik at dette nå skal være språklig mer lettlest og tydeliggjort med hensyn til den påpekte uklarheten.

4. Fra Fylkesmannen i Agder er mottatt følgende innspill

Fylkesmannen er positiv til en enkel og forståelig ordlyd og at unødvendige lovhenvvisninger unngås.

- Det foreslås at en tar med en definisjon av «tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester» i forskriftens § 3
- Foreslår om mulig en tydeligere beskrivelse av behov som kan gi rett til langtidsopphold.
- Innspill til § 7 og forslag om mer konkretisering av tidspunkter / frister for oppfølging av brukere på venteliste

Administrasjonens vurdering

Administrasjonen har etter innspillet tatt inn en definisjon av «tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester» i forskriftens § 3.

Administrasjonen har vurdert innspillene rundt § 4 vedrørende kriterier og har endret det opprinnelige forslaget for å tydeliggjøre hva som inngår i vurderinger og kriterier. Det er begrensninger knyttet til hvor konkret kriterier kan beskrives uten at det går ut over den enkelte søkers rett til individuell vurdering.

Administrasjonen har tatt inn endringer i § 7 (etter at § 5 er tatt ut henvises det her til § 6 i forslaget som framlegge) for å gi bedre tydelighet rundt krav til oppfølging av brukere på ventelisten.

5. Administrasjonen har tatt ut § 5 i opprinnelig forslag til forskriften (om spesielt tilrettelagte avdelinger)

«Forskrift for sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie fra 1989» åpner for at slike plasser kan innrettes med hensyntagen til en rekke spesielle tilbud (jfr. § 2-1) Det er herfra begrepet «skjermet enhet» er kommet. Dette begrepet har imidlertid ikke lengre særlig praktisk betydning ut over en begrensning av antall beboere pr. enhet.

Administrasjonen har etter innspill fra egne fagmiljøer og ny vurdering av opprinnelig § 5 om spesielt tilrettelagte avdelinger kommet til at denne § kan sløyfes. I daglig praksis tildeles langtidsplasser ut fra den enkeltes behov og innrettes i avdelinger som gir et godt og faglig forsvarlig tilbud.

Det legges f.eks. stor vekt på kompetanse og alle avdelinger har fokusert på systematisk opplæring innen demensomsorg og skal ha kompetanse på miljøbehandling.

Alle langtidsplasser i Kristiansand skal nå være tilrettelagt for personer med demens. Det er dette det også rapporteres på i kommunens KOSTRA- rapportering. Et skille mellom avdelinger slik denne § la opp til er ikke lenger hensiktsmessig i forhold til dagens bruk av langtidsplassene. Tidligere §5 kan derfor sløyfes uten at det har noen forvaltningsmessige eller praktiske konsekvenser.

Nummer-rekkefølgen fra § 4 er dermed endret i vedlagte nytt forslag til forskrift og §- henvisningene i innspillene må leses i lys av dette.

Punkt 15/19: Godtgjøring til representanter med møte- og talerett i politiske utvalg

Bilag

Vedtak KULTUR, 04122019, Sak 13/19, Godtgjøring til representanter med møte- og talerett i politiske utvalg

Vedtak BYSTED, 12122019, Sak 13/19, Godtgjøring til representanter med møte- og talerett i politiske utvalg

Vedtak OPPV, 10122019, Sak 18/19, Godtgjøring til representanter med møte- og talerett i politiske utvalg

Vedtak VALGHON, 11122019, Sak 49/19, Godtgjøring til representanter med møte- og talerett i politiske utvalg

Vedtak byst, 18122019, Sak 122/19, Godtgjøring til representanter med møte- og talerett i politiske utvalg

Dato 26. november 2019
Saksnr.: 2019000185-1
Saksbehandler Elisabeth Engemyr
Godkjent av Camilla Dunsæd

Saksgang

Kulturutvalget
Helseutvalget
Oppvekstutvalget
By- og stedsutviklingsutvalget
Valg- og honorarutvalget
Bystyret

Møtedato

04.12.2019
10.12.2019
10.12.2019
12.12.2019
18.12.2019

Godtgjøring til representanter med møte- og talerett i politiske utvalg

Sammendrag:

I bystyrets møte 09.10.2019 ble forskrift for godtgjøring og velferdsgoder for folkevalgte i Kristiansand kommune vedtatt. Bystyret vedtok også i reglementene for flere av de folkevalgte organene at ulike lovpålagte råd skal kunne velge en representant til å ha møte- og talerett i disse utvalg. Bystyret bad videre kommunedirektøren om å fremme en sak om godtgjøring for representanter som deltar med møte- og talerett i politiske utvalg.

Det vurderes ikke som rimelig at tilstedeværelse fra representanter utgått fra et annet organ skal godtgjøres på samme måte som medlemmer med møteplikt og stemmerett. Forslaget til godtgjøring er dermed lagt på et moderat nivå.

Forslag til vedtak

1. Representanter utpekt av representative råd til å møte i folkevalgte organ med møte- og talerett godtgjøres med kr 300 per møte.
2. Reglement for godtgjøring og velferdsgoder for folkevalgte § 10, tredje ledd endres til:
Representanter for råd, organisasjoner eller grupper som tiltrer folkevalgt organ med møte- og talerett kan fremme krav om 300 kroner i møtgodtgjørelse per møte.

Camilla Dunsæd
Kommunedirektør

Torbjørn Urfjell
Direktør kultur og innbyggerdialog

Vedlegg:
Ingen

Bakgrunn for saken:

Bystyret behandlet 09.10.2019 reglement for godtgjøringer og velferdsgoder for folkevalgte i Kristiansand kommune med følgende godtgjøringsseter:

Bystyrets vedtak:

Godtgjøringsnivået beregnes ut fra statsrådslønn som følger:

1. Godtgjøringsnivå A - 81% av statsrådslønn

2. Godtgjøringsnivå B - 72% av statsrådslønn

3. Godtgjøringsnivå C - 63% av statsrådslønn

Statsrådslønn pr 9.10.2019 legges til grunn. Det skal i perioden ikke foretas lønnsjustering utover endringer i konsumprisindeksen.

(Enst.)

Bystyret ber kommunedirektøren fremme egen sak om hvilke seter som skal brukes for representanter i lovpålagte råd når de deltar i utvalgsmøter og i bystyret med møte- og talerett.

Aktuell sak:

Fellesnemda behandlet forslag til reglement for godtgjøring og velferdsgoder i møte 26. mars i sak 29/19. Forslaget som ble lagt frem for fellesnemda var utarbeidet av valg- og honorarkomiteen. Anbefalingene var basert på praksis i de tre kommunene, føringer i ny kommunelov og erfaringer fra andre kommuner. Bystyret vedtok et annet prinsipp enn det som var kommunedirektørens anbefaling, med følgende tillegg ved at følgende lovpålagte og ikke lovpålagte utvalg skal ha møte- og talerett:

Bystyret vedtok fellesnemdas vedtak fra møte 24. september 2019.(sak 89/19)

- *Ungdommens bystyre har møte- og talerett i bystyret, oppvekstutvalget og kulturutvalget.*
- *Rådet for funksjonshemmede har møte- og talerett i by- og stedsutvalget.*
- *Seniorrådet har møte- og talerett i helseutvalget.*
- *Representant fra kommunalt foreldreutvalg for grunnskolen - KOMFUG – skal ha møte og talerett i oppvekstutvalget.*

Det ble det ikke fattet vedtak om at møte- og talerett også gjelder en representant for barnehage foreldreutvalg – BAFU. Kommunedirektøren ser at bystyrets tildeling av møte- og talerett for KOMFUG prinsipielt åpner for at BAFU kan behandles likt og også at idrettsrådet kan ha samme status i kulturutvalget. Dersom bystyret vedtar å gi disse eller andre møte- og talerett i politiske utvalg i framtiden, så vil prinsippene om godtgjøring også gjelde disse.

I saksfremlegget som ble behandlet 09.10.2019 anbefalte kommunedirektøren at det skulle gjøres egne vurderinger av hvilke seter og godtgjøringer som skal gjelde for representanter som deltar i politiske utvalg med møte- og talerett.

Godtgjøringsnivået til folkevalgte bergenes utfra statsrådslønn og som pr. 09.10.2019 er 1.410.073 kr. Statsrådslønn vurderes årlig 1. mai. I vedtatt reglement får medlemmer av ungdommens bystyre halvparten av godtgjøringsordningene som gjelder for representanter i seniorrådet og rådet for funksjonshemmede.

Kristiansand har følgende lovpålagte råd/utvalg:

- Seniorrådet
- Rådet for funksjonshemmede
- Ungdommens bystyre

I tillegg er det vedtatt at Kommunalt foreldreutvalg i grunnskolen har møte- og talerett i oppvekstutvalget.

Følgende godtgjøring er vedtatt i bystyrets møte 09.10.19. for representanter i lovpålagte råd og utvalg.

Lovpålagte råd	Arbeids- og møtegodtgjøring	Godtgjøringsnivå	Beløp
Godtgjørelse for lederverv i ungdommens bystyre	0,37	C	3.260.00
Godtgjørelse for lederverv i seniorrådet og rådet for funksjonshemmede	0,75 %	C	6.610.00
Medlemmer ungdommens bystyre inklusiv leder	0,075 % per møte	C	660.00
Medlemmer seniorråd og rådet for funksjonshemmede inklusiv leder	0,15 per møte	C	1.320.00

Kommunedirektøren er bedt om å fremme forslag til godtgjøring som skal gjelde for representanter som deltar med møte- og talerett i politiske utvalg. Det vurderes ikke som rimelig at tilstedeværelse med møte- og talerett skal honoreres på samme måte som medlemmer med møteplikt og stemmerett. Representantene honoreres i sine utspringsorganer og skal bringe videre perspektivene derfra i de folkevalgte organene. Det kreves mindre forberedelse til møter hvor representanten møter på vegne av et råd og gir uttalelser i enkeltsaker. Hvert råd som er tilkjent møte- og talerett utpeker en fast representant, og det er denne som mottar godtgjørelse etter oppmøte.

Kommunedirektøren anbefaler at representanter fra lovpålagte råd og andre utvalg med møte- og talerett i politiske utvalg gis 300 kroner i møtegodtgjørelse per møte.

Videre anbefalers det at representanter fra ulike råd og utvalg gis ordinær godtgjøring ved obligatorisk opplæring. Ved valgfri opplæring gis det ingen godtgjøring.

Kommunedirektøren kan ikke gi noe klart estimat på kostandene ved dette vedtaket. Det er stor usikkerhet på i hvor stort omfang som rådsrepresentantene vil møte i de ulike utvalgene. Ved utgangen av 2020 vil man ha kunne fremlegge en oversikt over møtegodtgjørelser i de forskjellige lovpålagte råd og utvalg.

Behov for endring av reglement for godtgjøring

I reglement for godtgjøring og velferdsgoder for folkevalgte § 10, tredje ledd står det i dag:

Representanter for organisasjoner eller grupper som tiltrer folkevalgt organ med tale- og forslagsrett kan fremme krav på arbeids- og møtegodtgjøring i tråd med reglementets § 8, arbeids- og møtegodtgjørelse. Kravet dekkes av utvalget hvor representanten tiltrer.

I behandling av de ulike reglementene har ingen organisasjoner eller grupper blitt tildelt forslagsrett samtidig som møte- og talerett er tildelt i utstrakt grad. Reglementet er dermed upresis, kostnadsdrivende og må endres. Forslaget til ny formulering vil ta høyde for godtgjøring til de som allerede er tildelt møte- og talerett og også eventuelle andre som vil bli gitt det i framtiden

Forslag til ny formulering § 10, tredje ledd:

Representanter for råd, organisasjoner eller grupper som tiltrer folkevalgt organ med møte- og talerett kan fremme krav om 300 kroner i møtegodtgjørelse per møte.

Punkt 16/19: Dialogmøter med formannskapet

Bilag

Vedtak BYSTED, 12122019, Sak 12/19, Dialogmøter med formannskapet

Vedtak KULTUR, 20112019, Sak 11/19, Dialogmøter med formannskapet

Vedtak byst, 29012020, Sak 7/20, Dialogmøter med formannskapet

Vedtak OPPV, 10122019, Sak 17/19, Dialogmøter med formannskapet

Vedtak Form, 22012020, Sak 3/20, Dialogmøter med formannskapet

Prosjektrapport nærdemokratiske ordninger og innbyggerinvolvering

Dato 15. november 2019
 Saksnr.: 2019000153-1
 Saksbehandler Torbjørn Urfjell
 Godkjent av Camilla Dunsæd

Saksgang	Møtedato
Kulturutvalget	20.11.2019
Helseutvalget	10.12.2019
Oppvekstutvalget	10.12.2019
By- og stedsutviklingsutvalget	12.12.2019
Formannskapet	15.01.2020
Bystyret	29.01.2020

Dialogmøter med formannskapet

Sammendrag

Fellesnemnda slutta seg til rapporten fra den politiske arbeidsgruppa for nærdemokrati og medvirkningsordninger og vedtok at formannskapet skal gjennomføre en treårig forsøksordning med faste dialogmøter der Søgne og Songdalen er to av fire områder.

Med nytt formannskap på plass vil kommunedirektøren forankre fellesnemndas vedtak i bystyret og foreslår i saken hvordan vedtaket kan gjennomføres og følges opp i praksis.

Kommunedirektøren ønsker at dialogmøtene gjennomføres som en forsøksordning med en evaluering i slutten av perioden.

Kommunedirektøren foreslår å gjennomføre møtene i Søgne, Songdalen, Vågsbygd og Randesund. Samtidig foreslås det inntil fire andre årlige møter i andre områder.

Til sammen vil formannskapet gjennomføre 16 møter utenfor formannskapssalen i 2020 og vil trolig oppnå status som landets mest internt bereiste folkevalgte.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet gjennomfører en 3-årig forsøksordning med dialogmøter i Søgne og Songdalen samt områdene Vågsbygd og Randesund.
2. Formannskapet slutter seg til kommunedirektørens forslag til gjennomføring som omtalt i saken.
3. Administrasjonen gis fullmakt til å justere på aktivitetene innenfor oppleggets intensjoner.
4. Forsøket evalueres innen utgangen av 2022.

Camilla Dunsæd
 Kommunedirektør

Torbjørn Urfjell
 Direktør kultur og innbyggerdialog

Vedlegg: Rapport – Nærdemokratiske ordninger og tiltak som kan fremme innbyggerinvolvering i nye Kristiansand

Bakgrunn for saken

Fellesnemda oppnevnte høsten 2017 ei egen politisk arbeidsgruppe som skulle arbeide med nærdemokrati og innbyggerinvolvering. Prosjektgruppa skulle anbefale hvilke kommunale tiltak og ordninger som kan fremme engasjement blant innbyggerne. For å komme frem til anbefalingene ble det innhentet innspill fra andre kommuner, forskere og innbyggere i avviklingskommunene. Det ble utarbeidet en egen rapport som inneholdt en rekke forslag til oppfølging.

Fellesnemda vedtok i sitt møte 13. oktober 2018:

- *Formannskapet gjennomfører en 3-årig forsøksordning med faste dialogmøter i fire utvalgte områder i perioden 2020-2022, der Søgne og Songdalen er to av de fire områdene.*
- *Fellesnemnda vil at innovative medvirkningsmetoder tas i bruk i arbeidet med kommunens overordnede styringsdokumenter og øvrig planarbeid, og fellesnemnda ber om en egen sak på dette.*
- *Fellesnemnda ber programleder sørge for at ny kommune har lett tilgjengelige mottaks- og oppfølgingskanaler for ideer og behov som kommer fra innbyggere og samarbeidspartnere.*

I tillegg var prosjektgruppa opptatt av at ny kommune skal:

- Tilrettelegge for høy grad av åpenhet og transparens i beslutningsprosesser.
- Prøve ut nye former og innovative metoder for medvirkning og innbyggerinvolvering i planprosesser.
- Prøve ut ulike arenaer for samskaping i samarbeid med frivillige organisasjoner, og andre aktører og kommuner.
- Utvikle servicesenter til innbyggertorg som arena for samskaping i lokalmiljøene.
- Har lett tilgjengelige mottaks- og oppfølgingskanaler for ideer og behov som kommer fra innbyggere og samarbeidspartnere.
- Utforske og prøve ut digitale verktøy som kan fremme åpenhet, medvirkning og samskaping.

Fellesnemdas har også gitt føringer om at den nye kommunen skal organiseres og ledes slik at innbyggerne og samfunnsaktører blir motivert for å bidra i samfunnsutvikling og politisk arbeid ved å:

- Oppfordre til medborgerskap og fremme økt frivillig innsats
- Invitere til deltakelse og samskaping i områder og saker som krever særlig oppmerksomhet
- Sikre åpenhet og involvering i beslutningsprosesser
- Fremme helhetlig samfunnsutvikling og samarbeid på sentrale utviklingsområder

Om faste dialogmøter:

Kommunedirektøren fremmer denne saken da det er ønskelig med noen avklaringer og forankring den foreslåtte utprøvingen i nytt formannskap i perioden 2020 - 2023. Søgne og Songdalen er allerede definert som områder uten at det er ytterligere spesifisert om det skal gjelde spesifikke deler av Søgne eller Songdalen. Kommunedirektøren anbefaler at de to andre stedene som prioriteres er Vågsbygd og Randesund da dette er områder med stor befolkning og mange aktuelle saker innen samfunnsutvikling og byutvikling.

Mål med dialogmøtene bør være å tilrettelegge for at lokale organisasjoner og ildsjeler kan utvikle samarbeid og ideer om hva som kan gjøre lokalsamfunnet til et enda bedre sted å bo. Det er også et mål at politisk ledelse blir kjent med lokale forhold.

Kommunedirektøren vil legge opp til at dialogmøtene har forskjellig form og innhold. Noen møter kan for eksempel settes uten en fast agenda, men med en åpen dialog. Alternativt kan møtene ha et eller flere temaer forhåndsdefinerte tema, alt etter hva som er aktuelt i området. I og med at dialogmøtene skal fungere som forsøk for å høste

erfaringer, så må møteformene variere noe og det må være lov i risikere å gjøre noen feil på veien.

Prosjektgruppa anbefalte at det er formannskapet som skal delta på møtene. Begrunnelsen var at det skulle sikre at politisk ledelse blir kjent med de utvalgte lokalområdene, og at dette ville bidra til at den administrative toppledelsen i kommunen er orientert om lokale forhold. Dette kan underbygge formannskapets rolle som overordnet politisk organ med ansvar for helhetlig samfunnsutvikling.

Formannskapets medlemmer er frikjøpt i 30% stilling og det antas at utvalget har mulighet til å prioritere deltakelse på dialogmøtene. Det anbefales derfor at det er formannskapets medlemmer som gjennomfører møtene som er definert i dette forsøket. Hovedutvalgene utfordres samtidig til å lage egne opplegg for dialog- og temamøter med mål om å oppnå noen av de samme effektene innen deres fagfelt.

Temaer for dialogmøter kan være

- Utbyggingsplaner
- Informasjon om hva som skjer i områdene
- Kjennskap til kommunale institusjoner og tjenester
- Idrettsanlegg
- Trafikksikkerhet og transport
- Møteplasser og lokale kulturaktiviteter
- Oppvekst og tilbud til barn og unge
- Frivillighet
- Levekår
- Befolkningsutvikling
- Demokratisk deltakelse
- Tjenesteutvikling

Det foreslås å bruke om lag 3,5 timer på hvert dialogmøte. Ansvaret for gjennomføringen av dialogmøtene legges til kommunalsjefområdet innbyggerdialog.

Alternativer på gjennomføring av dialogmøter

Det finnes flere alternativer på hvordan man kan gjennomføre disse møtene:

Alt. 1 Hele formannskapet møter i hvert av de fire områdene to ganger pr. år. Det vil da avholdes åtte dialogmøter i året.

Alt. 2 Formannskapet deler seg i to, tre eller fire og hvert område får dedikerte politikere som får et spesielt ansvar for spesifikke områder. Det vil muliggjøre to til fire dialogmøter på en dag og det kan jo da gjennomføre 3 – 4 årlige møter i hvert område.

Kommunedirektøren anbefaler alternativ 1 da det er ønskelig at hele formannskapet får de samme opplevelsene og også at deltakerne opplever at de møter et samlet formannskap. I og med at de faste dialogmøtene ikke skal kombineres med saksbehandling, så kan formannskapet vurdere om det alltid skal kalles inn vara ved forfall.

Deltakelse av innbyggere på dialogmøter:

I saken om nærdemokratiske ordninger og innbyggerdialog ble følgende beskrevet. *Deltakerne bør inviteres etter noen gitte kriterier som sikrer bredde og representativitet, og skal representere ulike innbyggergrupper, lokalt organisasjonsliv og næringsliv. I tillegg bør det være representanter fra kommunale tjenester som har aktiviteter i lokalmiljøet.*

I forbindelse med utarbeidelsen av mulighetsstudiet ble innbyggerne invitert utfra ovennevnte kriterier.

Alternativt kan administrasjonen sammen med ordføreren utarbeide saksliste for hvert dialogmøte og la møtene være åpne for alle slik som de politiske møtene er. En kan i tillegg invitere et representativt utvalg av innbyggere i området.

Kommunedirektøren mener at ut fra tidsbruk at det er mest naturlig å invitere deltakere etter noen gitte kriterier som sikrer bredde og representativitet. Det kan i tillegg inviteres bredt med noen få «åpne» plasser. Dette vil være en av de viktige delene å evaluere ved endt forsøksperiode.

Kommunedirektøren påpekte i ovennevnte sak at det må avsattes ressurser til dette tiltaket. Forslaget var at administrasjonen burde ha en form for nærmiljøkonsulenter som kan gi støtte til planleggingen og fasilitering av møtene, samt koordinering av kommunikasjon med innbyggere samt oppfølging av innspill mellom møtene. Det ble videre fremmet et alternativ om å ha en form for fleksible tiltaksmidler som kunne brukes til å teste ut gode ideer til lokale samarbeidsprosjekt som kommer frem på dialogmøtene. For 2020 er det ikke avsatt midler til dette men kommunedirektøren ønsker at tiltaket iverksettes innenfor de økonomiske rammene som område kultur og innbyggerdialog disponerer. For å oppnå suksess må der dermed forventes at andre fagområder bistår med sine ressurser uten kompensasjon.

Det foreslås at det i forsøksperioden gjennomføres 8 dialogmøter med hele formannskap på følgende datoer for 2020:

- 12. februar
- 4. mars
- 6. mai
- 3. juni
- 2. september
- 7. oktober
- 4. november
- 9. desember

Saksliste for dialogmøtene vil avklares med ordfører.

Formannskapet i ytterligere dialogmøter

I det første møtet i formannskapet 6. november 2019 ble det en utveksling mellom medlemmene om mulige møte rundt i ulike områder i kommunen. Det var ingen sak oppe til behandling, men i samtale om arbeidsform pekte ordfører og flere medlemmer på at det er ønskelig å få til flere slike møter. Administrasjonen responderte med at det ligger inne et vedtak om faste dialogmøter og at det kommer en sak om dette der en også vil ta inn en vurdering av eventuelt andre dialogmøter i ytterligere områder.

Det finnes flere lokalområder i den nye kommunen utover Søgne, Songdalen, Vågsbygd og Randesund. I tillegg er disse områdene store og igjen inndelt i mindre områder. Med en systematisk forsøksordning med dialogmøter i fire områder som foreslått vil områder som Tveit, Justvik, Hånes, Gimlekollen, Lund, Kvadraturen, Grim, Tinnheia, Hellemyr og flere andre geografiske områder være utelatt. Kommunedirektøren oppfatter at formannskapet gjerne ser for den en møterekke som også involverer slike områder.

Kommunedirektøren vil minne om at det den politiske organiseringen i nye Kristiansand er stor med 71 bystyrerepresentanter, et 70-talls hovedutvalgsmedlemmer, 15 formannsapsmedlemmer og en rekke hovedutvalg som alle bør og skal ha dialogmøter. Mange møter der mange folkevalgte møter innbyggerne og interessegrupper gir en unik mulighet til å videreutvikle lokaldemokratiet. Samtidig krever det masse ressurser og kreativitet og kommunen må passe på så det ikke utvikles dialogfatigue eller møter for møtets skyld.

Formannskapetets møteplan har 25 oppsatte møter i 2020. En så omfattende møteplan gir rom for å gjennomføre flere dialogmøter enn de åtte som er lagt inn i den systematiske forsøksordningen.

Kommunedirektøren vil derfor foreslå at det gjennomføres ytterligere åtte dialogmøter eller temamøter i 2020 i åtte andre områder enn de som er omfattet av forsøket. Om ikke omfanget blir for voldsomt, så kan slike møter arrangeres i ytterligere åtte områder i 2021 og så videre. Til sammen vil 16 av 25 oppsatte møter i formannskapet i 2020 med dette opplegget være møter utenfor formannskapssalen. Ved behov kan møtene kombineres med saksbehandling i forkant eller etterkant av dialogmøtene ved at møtet da settes i formannskapssalen.

Dersom formannskapet gjennomfører et opplegg som skissert, og hovedutvalgene følger opp med egne temamøter i tillegg, så vil kommunedirektøren våge påstanden at Kristiansand blir Norges mest internt bereiste kommune. Intet hjørne, ingen avkrok og ingen lokal sak vil være de folkevalgte ukjent.

Evaluering:

Kommunedirektøren anbefaler at utprøving av faste dialogmøter evalueres innen utgangen av valgperioden, fortrinnsvis samtidig med evaluering av politisk struktur og organisering. Evalueringen vil måle om dialogmøtene er egnet tiltak for å nå målene:

- Lokale organisasjoner og ildsjeler utvikler samarbeid og ideer om hva som kan gjøre lokalsamfunnet til et enda bedre sted å bo.
- Politisk ledelse blir kjent med lokale forhold